

Subject Code : QDB-50

ઈતિહાસ (મુખ્ય પરીક્ષા)

(Gujarati Medium)

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 200

- સૂચના : (1) પ્રશ્નપત્ર A, B અને C વિભાગમાં છે, પ્રત્યેક વિભાગમાં લખવાના પ્રશ્નો તથા તેના ગુણ આપવામાં આવેલ છે.
- (2) પ્રત્યેક વિભાગમાં પ્રશ્નોના જવાબ એક સાથે – સળંગ ક્રમવાર જવાબવહીમાં લખવાના રહેશે. તેમજ એક વિભાગના પ્રશ્નોના જવાબ સાથે બીજા વિભાગના પ્રશ્નોના જવાબ લખવા નહીં. જો આ રીતે એક વિભાગના પ્રશ્નોના જવાબ સાથે બીજા વિભાગના પ્રશ્નોના જવાબ લખેલા હશે તો તે તપાસવામાં આવશે નહીં.
- (3) વિભાગ A, B અને C માં ના પ્રશ્નોના જવાબ નિર્ધારિત શબ્દોમાં લખવા.
- (4) જો અંગ્રેજી ભાષામાં આપવામાં આવેલ પ્રશ્નો અને તેના ગુજરાતી અનુવાદમાં તફાવત જણાય તો, અંગ્રેજી ભાષાનો પ્રશ્ન તે માટે માન્ય ગણવાનો રહેશે.
- (5) ઉત્તર અંગ્રેજી અથવા ગુજરાતી બે પૈકી આપે વિકલ્પ આપેલ એક જ ભાષામાં લખવાના રહેશે. બંને ભાષામાં જવાબો એક સાથે લખી શકાશે નહીં.

વિભાગ-A

- સૂચના : (1) પ્રશ્ન ક્રમાંક : 1 થી 20.
(2) બધા જ 20 પ્રશ્નોના જવાબો લખવાના છે.
(3) દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે.
(4) જવાબ આશરે 20 થી 30 શબ્દોમાં લખવા.

1. ऋत् એટલે શું ?
2. ગાંધારકળાની આગવી લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
3. 'ભૃગુકચ્' અથવા 'બ્રીગુકચ્'નું મહત્ત્વ શું છે ?
4. પ્રાચીન ભારતમાં દીનાર વિશે તમે શું જાણો છો ?
5. પ્રાચીન ભારતમાં 'અલ્વર' અને 'નયનાર' કોણ હતા ?
6. ચોલા ગ્રામ વહીવટીતંત્રના એકમો જણાવો.
7. અલ્લાઉદ્દીન ખીલજીના બઝાર અંકુશના પગલા પાછળનો હેતુ શું હતો ?
8. અકબરનો કાળ ફારસી (Persian) સાહિત્યના વિકાસ માટે નવજાગૃતિ (Renaissance) સમાન શા માટે હતો ?
9. ભારતના ઇતિહાસમાં શેરશાહને મહાન સુધારક શા માટે ગણવામાં આવે છે ?
10. 'પિએટ્રા દુરા' (Pietra Dura) સ્થાપત્યકળા શાના માટે જાણીતી છે ?
11. 'ભારતીય સુધારક સંગઠન' (Indian Reform Association) વિશે તમે શું જાણો છો ?
12. 1857ના વિપ્લવની નિષ્ફળતાના કારણો ટૂંકમાં જણાવો.
13. 'મહાન સ્પર્ધા' (Great Game) શબ્દપ્રયોગ કયા બે પક્ષ વચ્ચેની વ્યૂહાત્મક સ્પર્ધા અને સંઘર્ષ દર્શાવવા વપરાય છે ? શા માટે ?
14. હિંદી રાષ્ટ્રીય મહાસભાની નાગપુર બેઠક (1920)ના મુખ્ય તારણો કયા હતા ?
15. ભારતીય રાષ્ટ્રીય ચળવળ દરમિયાન નામાંકિત ઉદારમતવાદી આગેવાનો કોણ હતા ?
16. વન્દવાસી (Wandiwash) યુદ્ધ વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
17. નેપોલિયનના શાસને ફ્રેંચ ક્રાંતિ (French Revolution)ને સમર્થન આપ્યું કે વિરોધ કર્યો ?

18. શું એ સાચું છે કે લિકને સંસ્થાનવાદને સમર્થન આપી અને મુક્તિની ભરપાઈ કરી ?
19. પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધનું તાત્કાલિક કારણ શું હતું ?
20. ભારતને NAM (Non-Alignment Movement)માં જોડાવાથી શું ફાયદો થયો ?

વિભાગ-B

સૂચના : (1) પ્રશ્ન ક્રમાંક : 21 થી 32.

- (2) બધા જ 12 પ્રશ્નોના જવાબો લખવાના છે.
- (3) દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે.
- (4) જવાબ આશરે 50 થી 60 શબ્દોમાં લખવા.
21. શ્રીલંકામાં બુદ્ધ ધર્મનો પ્રસાર કઈ રીતે થયો ?
22. હર્ષચરિતમાં વર્ણવ્યા પ્રમાણે હર્ષવર્ધનની સિદ્ધિઓ જણાવો.
23. મધ્યયુગનાં પૂર્વાર્ધ દરમિયાન કૃષિ વિકાસ વિશે જણાવો.
24. બલબનની 'રક્ત અને લોહ' (Blood and Iron) નીતિ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
25. વિજયનગર સામ્રાજ્યના નાણાકીય વ્યવસ્થા વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
26. પેશવાના સ્થાનિક વહીવટીતંત્રની મુઘલ સામ્રાજ્યના વહીવટીતંત્ર સાથે તુલના કરો.
27. છત્રપતિ શિવાજીના શાસનકાળમાં મરાઠા સત્તાનો વિસ્તાર જણાવો.
28. આધુનિક ભારતમાં અંગ્રેજો દ્વારા જમીન ભોગવટાની મુખ્ય કઈ પદ્ધતિ અપનાવવામાં આવેલી ?
29. નવજાગૃતિ (Renaissance) કાળ દરમિયાન ભૌગોલિક શોધ વિશે જણાવો.
30. યુ.એન. (UN)ના સંસ્થાકીય માળખા વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
31. 1929 થી 1930 દરમિયાનની વિશ્વવ્યાપી મહામંદી માટેના જવાબદાર પરિબળો તપાસો.
32. ઈટાલીમાં ફાંસીવાદ શું હતો ?

વિભાગ-C

સૂચના : (1) પ્રશ્ન ક્રમાંક : 33 થી 39.

- (2) નીચેના 7 પૈકી ગમે તે 5 પ્રશ્નોના જવાબો લખવાના છે.
- (3) દરેક પ્રશ્નના 20 ગુણ છે.
- (4) જવાબ આશરે 200 શબ્દોમાં લખવા.
33. સિંધુ સંસ્કૃતિનું સ્વરૂપ સમજાવો.
34. ગુપ્તકાળની સાહિત્ય ક્ષેત્રે મુખ્ય સિદ્ધી ગણાવો.
35. ભક્તિ આંદોલનોની ભારતીય સમાજ ઉપર અસર – ચર્ચા કરો.
36. મુઘલ સામ્રાજ્યના પતનના કારણો સવિસ્તાર જણાવો.
37. બીજા વિશ્વયુદ્ધની ભારતની રાષ્ટ્રીય ચળવળ ઉપર શું અસર થઈ ? – ચર્ચા કરો.
38. જર્મનીમાં હિટલરના ઉદયના પરિબળોનું મૂલ્યાંકન કરો.
39. રશિયામાં સામ્યવાદી શાસનના પતનના કારણો સમજાવો.

Subject Code : QDB-50
HISTORY (Main Examination)
(English Medium)

Time : 3 Hours

Total Marks : 200

- Instructions :** (1) The question paper has been divided into three parts, **A, B** and **C**. The number of questions to be attempted and their marks are indicated in each part.
- (2) Answers of all the questions of each part should be written continuously in the answer sheet and should not be mixed with other parts' Answer. In the event of answer found, which are belongs to other part, such answers will not be assessed by examiner.
- (3) The candidate should write the answer within the limit of words prescribed in the parts **A, B** and **C**.
- (4) If there is any difference in English language question and its Gujarati Translation, then English language question will be considered as valid.
- (5) Answer should be written in one of the two languages. Write in the language (English or Gujarati) preference given by you. Answer should not be written in both the languages in the same paper.

Part-A

- Instructions :** (1) Question No. **1** to **20**.
(2) Attempt all **20** questions.
(3) Each question carries **2** marks.
(4) Answer should be given approximately in **20** to **30** words.

1. What is Rta ?
2. Highlight the salient features of Gandhar Art.
3. What is the importance of Bhrukach or Brigukach ?
4. What do you know about Dinar in ancient India ?
5. Who were the 'Alwar' and 'Naynar' in ancient India ?
6. Name the administrative units of Cholas Village administration.
7. What was the objective behind market control measures undertaken by Alauddin Khilji ?
8. Why period of Akbar was known as Renaissance for the development of Persian literature ?
9. Why Shershah is considered as a great reformer in Indian History ?
10. 'Pietra Dura' architectural style is known for what asset ?
11. What do you know about 'Indian Reform Association' ?
12. Answer in a brief causes of failure of a revolt of 1857.
13. 'Great Game' is a term used for the strategic rivalry and conflict between whom and why ?
14. What are the major findings of Nagpur Session (1920) of Indian National Congress ?
15. Who were the most prominent moderate leaders during the Indian national movement ?
16. Write in brief about Wandiwash War.
17. Did Napoleon rule fulfill or betray the French revolution ?

18. Is it true that Lincoln supported colonization and compensated emancipation ?
19. What was the immediate cause of the First World War ?
20. What India gained by joining NAM (Non-Alignment Movement) ?

Part-B

- Instructions :** (1) Question No. **21** to **32**.
(2) Attempt all **12** questions.
(3) Each question carries **5** marks.
(4) Answer should be given approximately in **50** to **60** words.

21. How did Buddhism spread to Sri Lanka ?
22. Outline the achievements of Harshvardhan as described in Harshacharita.
23. Throw light on the development of 'Agriculture' in the Early Medieval period.
24. Write a brief note on policy of blood and iron of Balban.
25. Write in a brief on monetary system of Vijaynagar Empire.
26. Compare the Peshwa's local bureaucratic management with that of Imperial Mughal Administration.
27. Point out the expansion of Maratha power during Chhatrapati Shivaji regime.
28. What was the main land tenure systems adopted by British in modern India ?
29. Throw light on Geographical discoveries during the Renaissance.
30. Discuss in brief on the organizational structure of U.N.
31. Examine the factors responsible for the World-wide great recession during 1929 A.D. to 1930 A.D.
32. What was Fascism in Italy ?

Part-C

- Instructions :** (1) Question No. **33** to **39**.
(2) Attempt any **5** out of **7** questions.
(3) Each question carries **20** marks.
(4) Answer should be given approximately in **200** words.

33. Explain the nature of Indus valley civilization.
34. Enumerate the main achievements of Gupta Age in the field of Literature.
35. Discuss the impact of Bhakti movement on Indian Society.
36. Give an account of causes of the decline of Mughal Empire.
37. What was the impact of the Second World War on Indian National Movement ? Discuss.
38. Evaluate the factors for the rise of Hitler in Germany.
39. Elucidate the causes of collapse of Communism Rule in Russia.